

PERTSONA FISIKOEN ERRENTAREN GAINEKO ZERGA

(13/2013 FORU ARAUA, Abenduaren 5koa, Pertsona Fisikoen Errentaren gaineko Zergarena)

1. SARRERA

Pertsona Fisikoen Errentaren gaineko Zerga, PFEZ, zuzeneko zerga da, izaera pertsonal eta subjektiboa duena. Oro har, pertsona fisikoek eskuratutako errentak zergapetzen ditu.

Zuzeneko zerga da ahalmen ekonomikoaren zuzeneko manifestazioa zergapetzen duelako (errenta eskuratzea).

Pertsonala da zergadunaren ahalmen ekonomiko osoa zergapetzen duelako, errenta lortzen duen tokian lortzen duela.

Eta **subjektiboa** da zergadunaren inguruabar pertsonal eta familiarak kontuan hartzen dituelako.

Beste alde batetik zerga **aurrerakorra** da, errenta handitzean ordaindu beharreko portzentajea ere handitzen delako. Gehiago irabazten duenak, gehiago ordaintzeaz gain, ahalegin handiagoa ere egin behar du.

Bizkaian egoitza duten pertsona fisikoek (urte erdia baino gehiago Bizkaian eman) Bizkaiko Foru Aldundiari ordaindu beharko diote eta Bizkaiko Lurralde Historikoko araudia aplikatu beharko dute, beti ere Zergari loturiko errentak eskuratu badituzte.

2. ZER ETA NOLA AITORTU BEHAR DEN

Esan dugu pertsona fisikoek lortutako errentak aitortu behar direla. Baina errenta fluxu-aldagaia denez, errentak neurtzeko erreferentzia-denboraldia beharko dugu. Hau da, pertsona baten soldata aitortuko badugu, zein soldata aitortu beharko? Urtekoa? Hilekoa?

Horretarako PFEZak '**zergaldia**' eman behar digu: errentak batzeko erabiliko dugun denbora-tartea. Eta PFEZak zera esaten du: oro har, zergaldia egutegiko urtea izango dela, urtarrilaren 1etik abenduaren 31ra bitartean.

Beraz, subjektu pasiboa edo zergadunak (errentak irabazi dituen pertsona fisikoak) urte osoko errentak aitortu beharko ditu. Eta, logikoa denez, aitortpen hori ezin da egin errentak eskuratu diren urte berean. Derrigorrez hurrengo urtean egin behar da.

Aurten, 2013an, 2012an eskuratutako errentak aitortu beharko ditugu, PFEZ aitortzeko kanpaina zabaltzen denean.

Baina pertsona fisiko batek etekinak edo irabaziak iturri batzuetatik lor ditzake: lanetik, bere etxebizitza batetik (erabili beharrean errentan daukana), kontu korronteetako korrituetatik edo negozio batetik (okindegia, denda, bulegoa, etab.). PFEZan errenta guztiak ez dira modu berean aitortu behar, errenta mota bakoitzak badauzka aitortzeko arau ezberdinak. Beraz, PFEZ ulertzen hasteko eman beharreko lehendabiziko urratsa errentak sailkatzea da.

PFEZaren arauan, zergadunak lor ditzakeen errentak ondoko iturri hauetatik etor daitezke:

- a) **lanaren etekinak**: menpeko lanetik datozen errentak dira. Hau da, beste batentzako lan egiten dugunean kobratzen dugun soldata.
- b) **jarduera ekonomikoen etekinak**: negozio pertsonalen irabaziak dira. Hau da, denda edo negozio pertsonala daukagunean (pertsona juridikoak ez bagara), negozio horretan irabazten duguna.
- c) **kapital higigarriaren etekinak**: gure kapital higikorriari (kontu korronteak, akzioak, bonoak, etab.) esker lortzen ditugun errentak. Adi egon eta kontzeptuak ez nahastu: hemen ez da edukitze hutsa zergapetzen, kapital higikor horrek ematen dituen errentak baizik (interesak, dibidenduak, etab)
- d) **kapital higiezinaren etekinak**: gure kapital higiezinari (lurrak, lokalak, etxebizitzak, etab.) esker lortzen ditugun errentak. Aurreko puntuan bezala kontzeptuak ez nahastu: hemen ere ez da edukitze hutsa zergapetzen, kapital higiezin horrek ematen dituen errentak baizik.
- e) **ondare irabazi edo galerak**: gure ondare pertsonalaren elementuak besterenganatuz (gure jabetzako elementuak beste batzuei salduz, normalean) lortutako irabazia (oro har, salmenta balioa ken eskuraketa balioa).

3. PFEZaren FUNTZIONAMENDUA

A) Errentak sailkatzea

PFEZ likidatzeko eman beharreko lehendabiziko urratsa errentak edo etekinak sailkatzea da. Hau da, pertsona fisikoak eskuratzen dituen errenta guztiak identifikatu behar dira eta dagozkien ataletan aitortu. Hau garrantzi handiko urratsa izango da, aitortzeko bideak ezberdinak direlako. Sailkapena aurreko puntuan ikusi duguna da.

Errentak atalka sailkatu ondoren PFEZaren Foru Arauak agindutako urratsak ematen hasi behar.

B) Etekin gordinak etekin garbi bihurtu.

PFEZaren atal bakoitzean etekin gordinak aitortzen dira (langile baten kasuan soldata gordina, adibidez) baina etekin gordin horiek moldatu behar dira, aldatu, etekin garbi bihurtzeko.

Hori lortzeko urrats batzuk eman beharko ditugu, atal guztietan ezberdinak izango direnak.

C) Zerga oinarria osatu.

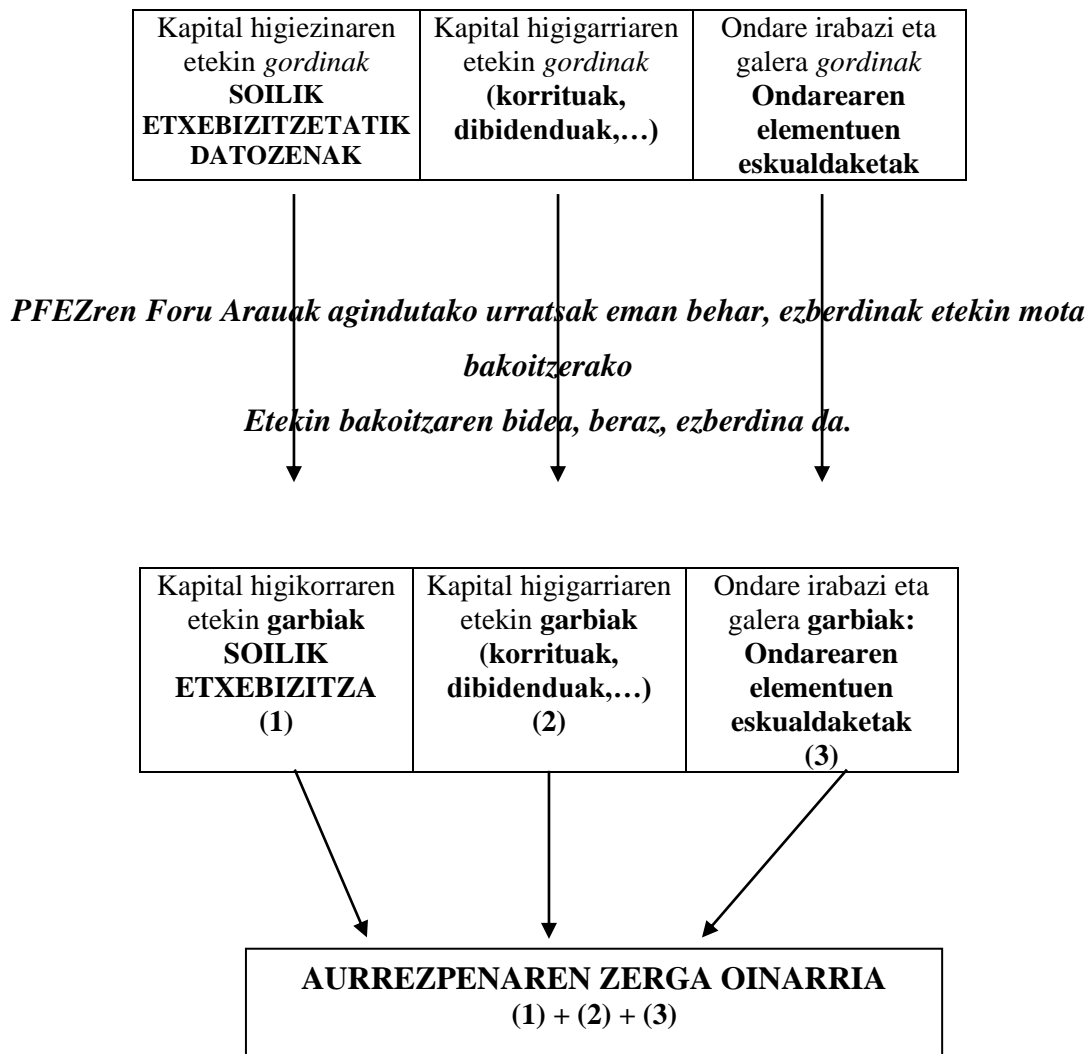
PFEZaren zerga oinarriaren kontzeptua oso erraza da: etekin garbi guztien batura. Ikus dezagun eskema baten bidez:

Errenta bi kategoriatan sailkatuko da: errenta orokorra eta aurrezpenarena.

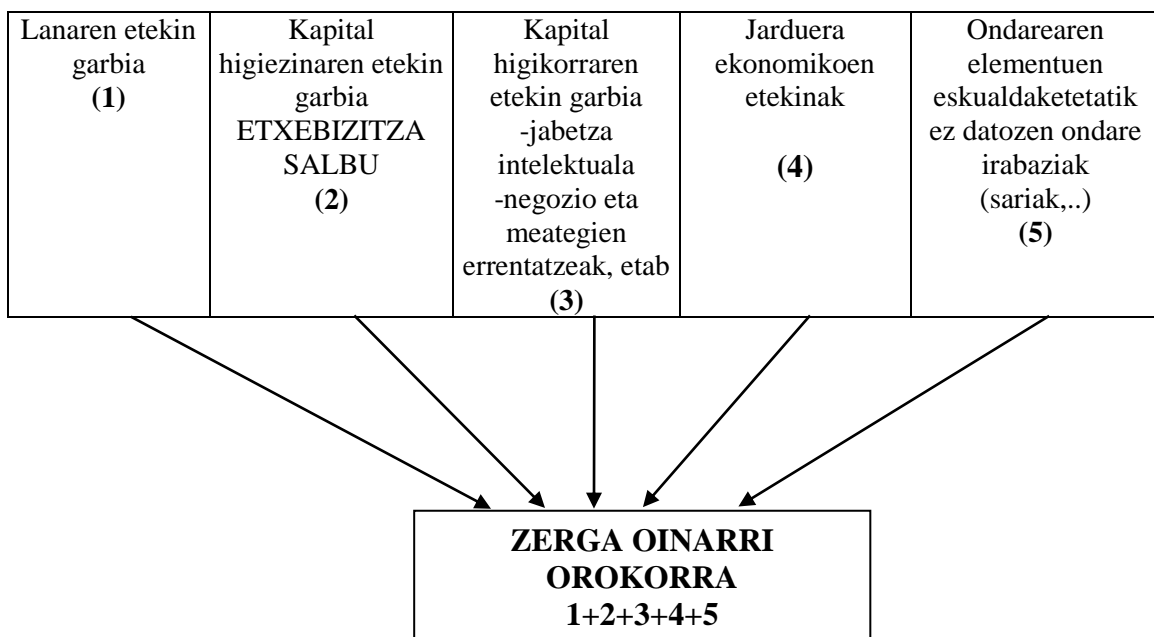
- a) **Errenta Orokorra:** Aurrezpenaren errentatzat hartzen ez diren etekinak eta ondare irabaziak
- b) **Aurrezpenaren errenta:**
 - 1. Etxebizitzetatik datozen kapital higiezinaren etekinak
 - 2. kapital higikorren etekin batzuk (korrituak, dibidenduak, etab)
 - 3. Ondarearen elementuen eskualdaketak direla-eta gauzatzen diren ondare irabazi eta galerak

Zerga oinarria ere, beraz, bitan banatuko da: zerga oinarri orokorra eta aurrezpenaren zerga oinarria.

AURREZPENAREN ZERGA OINARRIAREN KALKULUA.

ZERGA OINARRI OROKORRAREN KALKULUA

Lanaren etekin garbia (1)	Kapital higiezinaren etekin garbia ETXEBIZITZA SALBU (2)	Kapital higikorren etekin garbia -jabetza intelektuala -negozio eta meategien errentatzeak, etab (3)	Jarduera ekonomikoaren etekinak (4)	Ondarearen elementuen eskualdaketatik ez datozen ondare irabaziak (sariak,...) (5)
------------------------------	---	---	--	--

ZERGA OINARRI OROKORRA
1+2+3+4+5

Kapital higikorren etekin garbiak SOILIK ETXEBIZITZA (1)	Kapital higigarriaren etekin garbiak (korrituak, dibidenduak,...) (2)	Ondare irabazi eta galerak garbiak: Ondarearen elementuen eskualdaketak (3)
---	---	--

AURREZPENAREN ZERGA OINARRIA
(1) + (2) + (3)

65. artikulua.

Zerga-oinarri orokorra saldo hauen batura izango da::

a) Batetik, etekinak (ekonomia-jardueretatik eratorriak salbu) [...] haien artean -zergaldi bakoitzean eta inolako mugarik gabe- elkarrekin integratu eta konpentsatuz ateratzen den saldoa.

b) Bestetik, ekonomia-jardueren ondoriozko etekinak, zergaldi bakoitzean eta inolako mugarik gabe, elkarrekin integratu eta konpentsatuz ateratzen den saldoa. Emaitzak saldo negatiboa bada, zenbateko hori hurrengo 15 urteetako ekonomia-jardueretatik lorturiko etekinen saldo positiboarekin konpentsatuko da, [...]

c) Ondare-irabaziak -eta galerak soil-soilik haien artean eta zergaldi bakoitzean integratuz eta konpentsatuz ateratzen den saldo positiboa, [aurrezpenarenak] alde batera utzita.

Artikulu honetako c) letran aipatzen den integrazio eta konpentsazioaren emaitza saldo negatiboa bada, haren zenbatekoa artikulu honetako a) eta b) letratan jasotako errenten saldo positiboarekin konpentsatuko da, hau da, zergaldi berean lortutako

66. artikulua

1. Aurrezkiaren zerga-oinarria saldo hauek batuta lortzen den saldo positiboa izango da:

a) Zergaldi bakoitzean, [aurrezpenaren] etekinak euren artean soil-soilik integratuz eta konpentsatuz lortutako saldo positiboa.

Zenbaki honetako a) letran aipatzen diren errentak integratu eta konpentsatu ondoren, emaitza saldo negatiboa bada, zenbateko hori a) letra honetan aipatzen diren etekinen saldo positiboarekin baino ezingo da konpentsatu, hain zuzen ere, ondorengo lau urteetan agerian jartzen direnekin.

b) Zergaldi bakoitzean, zergaldi bereko [aurrezpenaren] ondare-irabaziak eta -galerak haien artean soil-soilik integratuz eta konpentsatuz lortutako saldo positiboa.

Artikulu honetako b) letran aipatzen diren errentak integratu eta konpentsatu ondoren, emaitza saldo negatiboa bada, zenbateko hori b) letra honetan aipatzen diren irabazi eta galeren saldo positiboarekin baino ezingo da konpentsatu, hain zuzen ere, hurrengo lau urteetan

<p>saldo positiboarekin, muga izanik saldo horren %10. Konpentsazio hori egin eta saldo negatiboa ateratzen bada, zenbateko hori hurrengo lau urteetan zehar konpentsatuko da, artikuluko honetako aurreko letretan ezarri den hurrenkera berari jarraituz. Ondorengo ekitaldi bakoitzean onar daitekeen gehieneko kopuruan egin beharko da konpentsazioa, betiere lau urteko epearen barruan, hurrengo ekitaldietan ondare-galera moduan jasoz.</p>	<p>agerian jartzen direnekin.</p> <p>2. Aurreko zenbakian jasotako konpentsazioak ondorengo ekitaldi bakoitzean onar daitekeen gehieneko kopuruan egin beharko dira, eta aurreko zenbakian aipatzen den lau urteko epearen barruan [...].</p>
--	---

D) Oinarri likidagarria kalkulatu

Zerga oinarria, bere izenak adierazten duen bezala, zergak aitortzeko oinarrizko zenbatekoa da. Eta, printzipioz, hori izango da kuota kalkulatzeko erabiliko duguna. Baina, hala ere, kasu batzuetan Arauak zerga oinarria murriztea onartzen du.

Zerga oinarritik ken ditzakegun zenbateko horiek *murrizpenak* dira, hau da, likidatuko ez diren kantitateak (zergarik ordainduko ez duten zenbatekoak). Funtsean bi motatakoak dira: a) aitortzea ezkontidearekin batera egiteagatik eta b) Pentsio Plan edo Borondatezko Gizarte Aurreikuspenetarako Entitateetan ekarpenak egiteagatik.

Oinarri likidagarria ere bitan zatitzen da: orokorra eta aurrezpenarena

**ZERGA OINARRI
OROKORRA
1+2+3+4+5**

- MURRIZKETAK

**AURREZPENAREN ZERGA OINARRIA
(1) + (2) + (3)**

- MURRIZKETA

67. artikulua

2. Likidazio-oinarria lortzeko, zerga-oinarri orokorrean murrizketa hauek egin behar dira, baina hauek bakar-bakarrik, eta hurrenkera honetan:

- Lehenengoa: Murrizketak konpentsazio-pentsioen eta mantenurako urtekoen ordainketagatik. (**69. artikulua**)
- Bigarrena: Murrizketak gizarte-aurreikuspeneko sistemen alde egindako ekarpen eta kontribuzioengatik.
- Hirugarrena: Murrizketak baterako tributazioagatik. (4.218/3.665 euro autolikidazio bakoitzeko. **73. artikulua**)

Zenbaki honetan aipatzen diren murrizketak aplikatuz ezin da lortu likidazio-oinarri orokor negatiborik, ez eta likidazio-oinarria gehitzea ere.

71. artikulua. *Murrizketen mugak, gizarte-aurreikuspeneko sistemei egindako ekarpen eta kontribuzioengatik.*

1. [...] muga hauek izango dituzte gizarte-aurreikuspeneko sistemei egindako ekarpen eta kontribuzioengatik egin daitezkeen murrizketek:

- a) Urteko 5.000 euro: bazkide, partaide, mutualista edo aseguratuek aurreko artikuluan aipatzen diren gizarte-aurreikuspeneko sistemei egindako ekarpenen baturarako.

3. Aurrezkiaren likidazio-oinarria lortzeko, aurrezkiaren zerga-oinarriari kendu egin behar zaio **69. artikuluan** jasotako murrizketaren gerakina, halakorik badago. Kenketaren ondorioz, likidazio-oinarri hori ezin da negatiboa izan.

b) Urteko 8.000 euro, [...] kontribuzio enpresarialen baturarako.

Ulertu behar da muga horren barruan sartuta daudela enpresaburu indibidualak gizarte-aurreikuspeneko entitate edo mutualitateei, [...] egindako ekarpen propioak, baldin eta enpresaburua, aldi berean, sustatzailea eta partaide, mutualista edo hartzailea edo bazkide babeslea eta onuraduna bada.

c) 1. zenbaki honetako aurreko letretan ezarritakoa gorabehera, eta haietan ezarritako mugak betez, urtean 12.000 euroko muga egongo da murrizketak egiteko enpresek gizarte-aurreikuspeneko sistemei egindako ekarpen eta kontribuzioengatik.

2. Aurreko zenbakian jarritako mugak banaka eta modu independentean aplikatuko zaizkio familia-unitatean sartutako mutualista, partaide, aseguratatu edo bazkide bakoitzari.

3. Aurreko artikuluko 1. zenbakian aipatzen diren gizarte-aurreikuspeneko sistemei ekarpenak egin dizkieten bazkide, partaide, mutualista edo aseguratuek aukera izango dute hurrengo bost urteetan murrizketa egiteko ekarpen horiek direla eta, baldin eta zerga-oinarri orokorrean ezin izan badute zenbateko horiei dagokien murrizketa egin, artikuluko honetako 1. zenbakiko a) letran ezarrita dagoen gehieneko muga gainditzen baita; dena dela, murrizketa egiten duten ekitaldian beti errespetatu beharko dute muga hori eta ekitaldi horretan ezingo dira egon erretiro egoeran.

Modu berean jokatu daiteke bai kontribuzio enpresarialen gehiegizko zenbatekoekin, haien mugari dagokionez, bai eta artikuluko honetako 1 zenbakiko c) letran aipatutako baterako muga aplikatu behar den kasuan ere.

4. Honako artikuluko honetan xedatzen denaren ondorioetarako, zergaldi berean enpresaren ekarpenak eta kontribuzioak daudenean, kontribuzioei dagokien murrizketa egingo da lehenengo, eta, ondoren, ekarpenei dagokiena; edozein kasutan, 1. zenbakiko a), b) eta c) letretan ezarritako mugak aplikatuko dira.

OINARRI LIKIDAGARRI OROKORRA

OLGri dagokion zerga-eskala

Likidazio-oinarriaren muga Eurotan	Kuota osoa Eurotan	Likidazio-oinarriaren muga Eurotan	Aplikatu beharreko tasa %
0,00	0,00	15.550,00	23,00
15.550,00	3.576,50	15.550,00	28,00
31.100,00	7.930,50	15.550,00	35,00
46.650,00	13.373,00	19.990,00	40,00
66.640,00	21.369,00	25.670,00	45,00
92.310,00	32.920,50	30.760,00	46,00
123.070,00	47.070,10	56.390,00	47,00
179.460,00	73.573,40	hortik gora	49,00

OLGri dagokion kuota osoa

AURREZPENAREN OINARRI LIKIDAGARRIA

AOLri dagokion zerga-eskala

Aurrezkiaren likidazio-oinarriaren zatia (euros)	Aplikatu beharrekoa tasa %.
2.500,00 eurora arte	20,00
Desde 2.500,01 hasta 10.000,00	21,00
10.000,01 eurotik 15.000,00 eurora	22,00
15.000,01 eurotik 30.000,00 eurora	23,00
30.000,01 eurotik aurrera	25,00

AOLri dagokion kuota osoa

75 artikulua

2. Batez besteko karga-tasa orokorra honela kalkulatzeko, honako eragiketa hau egin behar da: aurreko zenbakian xedatutakoa aplikatuz lortzen den kuota zati likidazio-oinarri orokorra egin, eta, gero, koziente hori bider 100 egin behar da. Batez besteko karga-tasa orokorra bi zenbaki hamartarrekin adieraziko da.

3. Zergadunaren batez besteko karga-tasa orokorra Sozietateen gaineko Zergaren tasa orokorra baino handiagoa denean, kuota osoari kopuru hau murriztuko zaio: ekonomia-jardueren etekin garbi positiboa osatzen duten ondare-irabazien zenbatekoari batez besteko tasa horren eta Sozietateen gaineko Zergaren tasa orokorraren arteko diferentzia aplikatuz ateratzen den emaitza.

Aurreko lerroaldean xedatutakoa aplikatzeari dagokionez, ondare-irabazien zenbatekoari kendu egingo zaizkio jardueraren etekin garbia zehazteko kontuan hartutako ondare-galerak, halakorik badago.

77. artikulua. Kuota gutxitzea.

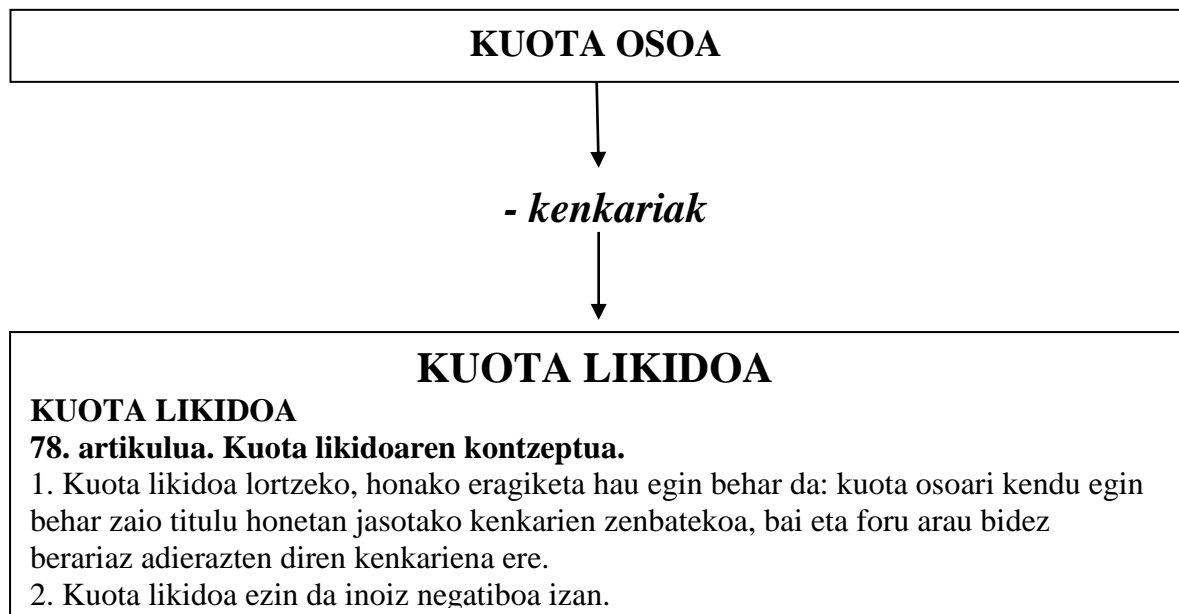
Zergadunek 1.389 euro gutxitu ahal izango dituzte kuotan, autolikidazio bakoitzean, [...].

76 artikulua

2. Aurrezkiaren batez besteko karga-tasa lortzeko, honako eragiketa hau egin behar da: aurreko zenbakian xedatutakoa aplikatuz lortzen den kuota zati aurrezkiaren likidazio-oinarria egin, eta, gero, koziente hori bider 100 egin behar da. Aurrezkiaren batez besteko karga-tasa bi hamartarrekin adieraziko da.

74. artikulua. Kuota osoaren kontzeptua.**Oro har, honako zenbateko hauen batura izango da kuota osoa:**

- [...] karga-eskala likidazio-oinarri orokorrari aplikatuz ateratzen dena. Zenbateko hori murriztu egingo da, foru arau honetako 77. artikuluan ezarritakoaren arabera, baina ezin da inoiz negatiboa izan.
- [...] karga-eskala aurrezkiaren likidazio-oinarriari aplikatuz ateratzen dena.

Kenkari batzuk:

79. artikulua. Kenkaria ondorengoengatik.

80. artikulua. Kenkaria seme-alaben mantenurako urtekoak ordaintzeagatik.

81. artikulua. Kenkaria aurrekoengatik.

82. artikulua. Kenkaria desgaitasun edo mendetasunagatik.

83. artikulua. Kenkaria adinagatik.

85. artikulua. Kenkaria ezinduaren ondare babestuari egindako ekarpenengatik.

86. artikulua. Kenkaria ohiko etxebizitza errentan hartzeagatik.

1. Zergaldian zehar ohiko etxebizitzaren alokairua ordaintzen duten zergadunek zergaldian ordaindutako kopuruen %20ko kenkaria egin dezakete, eta urtean 1.600 euro gehienez.

Dena den, zergadunak 30 urtetik beherakoak badira edo familia ugariaren titularrak badira, aurreko lerroaldean jasotako kenkaria %25ekoa izango da, eta urtean 2.000 euro gehienez.

2. Kapitulu honetan jasotakoaren ondorioetarako, zerga sortzen den egunean dagoen egoerari begiratuko zaio zergadunaren adina edo familia ugariaren titulartasuna zehazteko.

3. Baterako tributazioa aukeratzen bada eta kenkari horretarako eskubidea dutenak pertsona bat baino gehiago badira, batzuk 30 urtetik beherakoak eta beste batzuk adin horretatik gorakoak, aurreko 1. Zenbakiaren bigarren lerroaldean ezarritako portzentajea eta muga aplikatuko dira.

87. artikulua. Kenkaria ohiko etxebizitza erosteagatik.

1. Zergadunek ohiko etxebizitza erosteko zergaldian inbertitu dituzten kopuruaren %18ko kenkaria egin dezakete, haien kargura joan diren erosketa-gastuak barne.

Era berean, ohiko etxebizitza erosteko besteren kapitalak erabili badituzte, kapital horiek erabiltzeagatik zergaldian ordaindutako interesen 100eko 18ko kenkaria egin dezakete; horretarako kontuan hartuko dira besteren finantzaketak zergadunari sortutako beste gastuak, zergadunen kargura joan badira.

2. Aurreko 1. Zenbakian aipatzen diren kontzeptuen baturagatik urtean, gehienez, 1.530 euroko kenkaria egin daiteke.

3. Zergadun bakoitzeko aurreko 1. Zenbakian diren kontzeptuengatik zergaldi jarraituetan zehar egindako kenkariaren batura ez da 36.000 euro baino gehiago izango. Zifra horri gutxitu egingo zaio, hala badagokio, foru arau honetako 49. Artikuluan jasotakoaren arabera berrinbertsioagatik salbuetsita dagoen ondare-irabaziaren zenbatekoari %18 aplikatuz ateratako emaitza.

4. Zergaduna 30 urtetik beherakoa bada edo familia ugariaren titularra bada, berezitasun hauek aplikatuko dira:

a) Aurreko 1. Zenbakian jasotako portzentajea %23 izango da, salbu artikuluko honen 5. Zenbakiko b) letran aipatzen diren kasuetan.

b) Aurreko 2. Zenbakian aipatzen den urteko gehieneko kenkaria 1.955 euro izango da, salbu artikuluko honen 5. Zenbakiko b) letran aipatzen diren kasuetan.

Baterako tributazioa aukeratzen bada eta kenkari horretarako eskubidea dutenak pertsona bat baino gehiago badira, batzuk 30 urtetik beherakoak eta beste batzuk adin horretatik gorakoak, zenbaki honetan ezarritako portzentajeak eta muga aplikatuko dira.

5. Artikulu honetan jasotako ondorioetarako, berdinetse egingo dira honako hauek eta ohiko etxebizitzaren erosketa:

a) Ohiko etxebizitza birgaitzeko erabili diren diru-kopuruak.

b) Erregelamendu bidez ezarritako formalizazio- eta erabilera-baldintzak betetzen dituzten kreditu-erakundeetako kontuetan gordailatzen diren kopuruak, baldin eta kenkarirako eskubidea sortu duten kopuruak ohiko etxebizitza erosi edo birgaitzeko erabiltzen badira, kontua ireki denetik 6 urte igaro baino lehen.

93. artikulua. Kenkaria langileen sindikatuei ordaindutako kuotengatik eta alderdi politikoei emaniko kuota eta ekarpenengatik.

1. Zergadunek langileen sindikatuei ordaindutako kuoten %20ko kenkaria egin dezakete.
2. Halaber, alderdi politikoei ordaindutako afiliazio-kuoten eta alderdiei eginiko ekarpenen %20ko kenkaria egin dezakete zergadunek.

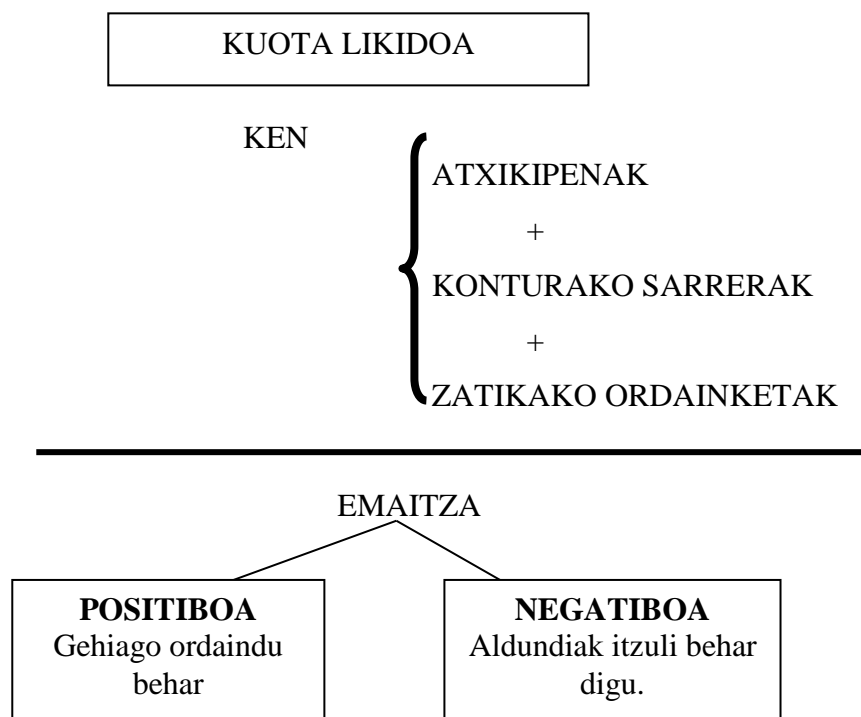
Ez dira kenkari horren oinarrian sartuko foru arau honetako 22. artikuluko b) letran aurreikusitako baldintzetan gastu legez deduzitu diren kopuruak.

KUOTA DIFERENTZIALAREN KALKULUA.

Kuota likidoa Aldundiari ordaindu beharrekoa da, baina urtean zehar atxikipen, konturako sarrera eta zatikako ordainketen bidez Aldundiari zenbateko horren kontura dirua aurreratu diogu. Gure soldatetik edo beste edozein etekinetatik atxiki dugutenean edo jarduera ekonomiko baten titularrak bagara urtean zehar egin behar izan ditugun zatika ordaindu dugunean hurrengo urteko aitorpenerako dirua aurreratu egin dugu.

Orain, beraz, aitorpenaren emaitza aurreratutako zenbatekoarekin alderatu behar dugu. Horrela jakingo dugu ea Aldundiari diru gehiago eman behar diogun ala (gerta daiteke) gehiegi aurreratu diogulako berak guri dirua itzuli behar digun.

Alderaketa edo konparaketa hori egiteko kenketa erraza egingo dugu:

95. artikulua. Kuota diferentziala.

1. Kuota likidoari kopuru hauek gutxituz lortzen da kuota diferentziala: a) Zergei buruzko arautegian aurreikusitako atxikipenak, konturako sarrerak eta zatikako ordainketak.

LANAREN ETEKINEN LIKIDAZIOA

A) Zer dira lanaren etekinak?

Lanaren etekintzat hartzen dira besteen kontura egindako lan pertsonaletik edo zergadunaren harreman laboral edo estatutariotik zuzenean edo zeharka eratortzen diren kontraprestazio eta onura guztiak, diruzkoak nahiz gauzazkoak izan, eta beren izena edo izaera edozein dela ere, baldin eta jarduera ekonomikoen etekinak ez badira.

Garbiago azaltzeko, zehaztu dezagun definizio hori:

- Kontraprestazio edo ordainsariak bi eratakoak izan daitezke:
 - Diruzkoak (kopuruak dirutan jasotzen direnean).
 - Gauzazkoak (adibidez: ibilgailu edo etxebizitza bat erabiltzea, merkatuko interes tasatik beherako maileguak lortzea,...)
- Errentak bi modutara lor daitezke:
 - Zuzenean (adibidez: soldatak, lansariak, etab.)
 - Zeharka (adibidez: erretiro edo alarguntsa pentsioak, etab.)
- Besteen kontura egindako jardueretatik datozenean, lan etekintzat hartzen dira. Besteen konturako harremana laborala izan daiteke (lan kontratupeko langileak) edo, bestela, estatutarioa (funtzionarioak, etab.).
- Aldiz, errentak norberaren kontura egindako jardueretatik datozenean, jarduera ekonomikoen etekinak izango dira.

Zer prestazio sartzten dira lan etekinen barruan?

- a) Soldatak eta lansariak, horiek jasotzeko maiztasuna edozein dela ere: egunean, astean, hilean, urtean...
- b) Langabezi prestazioak
- c) Lan etekintzat hartuko dira, baita ere, babes sozialeko beste sistema publiko zein pribatuetatik jasotzen diren hurrengo prestazio eta pentsioak

d) Bidai gastuetarako dietak eta ordainketak. Dena den, lokomozio gastuak eta ostalaritza establezimenduetan egiten diren mantenu eta egonaldi gastuak hortik kanpo geratzen dira erregelamenduz ezarritako mugen barruan daudenean.

B) LANAREN ETEKIN GORDINAK LANAREN ETEKIN GARBI BIHURTZEKO URRATSAK

Demagun langile baten errentaren aitorpena egin behar dugula. Gure langileak lanaren etekinak (bere soldata) baino ez dauka. Aitorpenaren abiapuntua langilearen Lanaren Etekin Gordinak (LEG) ezagutzea da. Langileari LEG enpresan kalkulatu behar izan dizkiote eta gainera agiri batean eman: 10-T izeneko (beste atal batzuetan agertu zaiguna). Agiri horretan LEG begiratu eta hori izango da gure aitorpenaren abiapuntua. Gero, lanaren etekin garbia kalkulatuko dugu.

21. artikulua. Lanaren etekin garbia. Etekin osoei gastu kengarrien eta hobariaren zenbatekoa kenduz kalkulatu da lanaren etekin garbia.

22. artikulua. Gastu kengarriak. Gastu kengarritzat honako hauek hartuko dira soil-soilik:

a) Gizarte Segurantzari edo funtzionarioen derrigorrezko mutualitate orokorreari egindako kotizazioak, [...].

b) Herri-hautapeneko kargu politikoei eta izendapen askeko kargu politikoei euren erakunde politikolari nahitaez emandako kopuruak.

Kopuru horien muga lanpostu hori betez lortutako etekin osoen %25 izango da, betiere etekin horiek zergadunaren errenta-iturri nagusia baldin badira. Foru arau honetako 116. artikuluko i) letran aipatzen den eredu informatiboan sartuta dauden zergadunek baino ezingo dute aplikatu letra honetan jasotakoa.

23. artikulua. Lanaren etekinen hobaria.

1. Lanaren etekin osoaren eta gastu kengarrien arteko diferentzia positiboak honako hobari hauek izango ditu:

a) Diferentzia 7.500 euro edo txikiagoa bada, 4.650 euroko hobaria egingo da.

b) Diferentzia 7.500,01 eta 15.000 euro artekoa bada, honako hobari hau egingo da: 4.650 euro ken diferentzi horri 7.500,00 euro gutxitu ondoren ateratzen den zenbatekoa bider 0,22 egitetik ateratzen den zenbatekoa.

c) Diferentzia 15.000 eurotik gorakoa bada, 3.000 euroko hobaria egingo da.

2. Zerga-oinarrarian lanetik ez datozen errentak konputatzen badira, eta errentok 7.500 eurotik gorakoak badira, hobaria 3.000 eurokoa izango da.

3. Aurreko zenbakietan aipatzen diren hobariak gehitu egingo dira kasu hauetan:

a) %100; minusbaliotasun-gradua %33koa edo handiagoa eta %65ekoa baino txikiagoa duten langile aktibo desgaituentzat.

b) %250; minusbaliotasun-gradua %33koa edo handiagoa eta %65ekoa baino txikiagoa duten langile aktibo desgaituentzat, baldin eta mugikortasun mugatuko egoeran badaude. Kasu honetan ulertuko da langile batek mugikortasun mugatua duela: 1999ko abenduaren 23ko 1971/1999 Errege Dekretuko III. eranskinean jasotzen den baremoaren A, B edo C letretako egoeretan sartuta dagoenean edo baremo horren D, E, F, G edo H letretan 7 puntu edo gehiago lortzen dituenean (errege-dekretu horrek baliaezintasun-gradua aitortu, deklaratu eta sailkatzeko prozedura finkatzen du). Orobat, %65eko edo hortik gorako minusbaliotasun-gradua duten langile aktibo desgaituentzat ere %250 gehituko da hobaria.

4. Artikulu honetan aurreikusitako hobaria aplikatzearen ondorioz ateratzen den lanaren etekin garbia ezingo da negatiboa izan.